

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **KOMETA a. s. Brno,** se sídlem Okružní 29a, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 Ca 24/2009 – 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 Ca 24/2009 – 23, byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) kterou se domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 9. 12. 2008, č. j. JMK 132080/2008, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 5. 9. 2008, č. j. MMB/0161155/2008, o zamítnutí stěžovatelovy žádosti o obnovu řízení na stavbu „Víceúčelový komplex ORION I. etapa“. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že stěžovatel podal návrh na obnovu řízení, které vyústilo vydáním rozhodnutí ze dne 19. 3. 2007 o vydání stavebního povolení, poté, kdy se dozvěděl, že Krajský soud v Brně rozsudkem č. j. 29 Ca 214/2006 - 54 zrušil územní rozhodnutí č. 256 vydané dne 27. 1. 2006 na stavbu „Víceúčelový komplex – ORION, Brno, lesná, Majdalenky 10“ Návrh na obnovu řízení se tak opírá o ust. § 100 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), protože bylo zrušeno územní rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí o povolení stavby vydaného v řízení, které má být obnoveno. Stěžovatel však byl účastníkem územního řízení a mohl tedy vznášet námitky, příp. podat odvolání. Stěžovatel vznesl pouze námitku týkající se zastínění jeho pozemku navrhovanou stavbou, ale tu vzal později zpět. Namítá-li nyní, že stavba komplexu ORION je v rozporu s územním plánem města Brna, měl ji uplatnit v územním řízení a nikoliv až v řízení o obnovu řízení. Stěžovatel tedy nebyl zkrácen na svých ústavou mu zaručených právech daných stavebním

zákonem či správním řádem. Je sice pravdou, že územní rozhodnutí bylo zrušeno, ale stalo se tak pro vady řízení, protože si stavební úřad neujasnil, kdo se domáhá postavení účastníka řízení, zda Společenství vlastníků jednotek domu Majdalenky či Družstvo Majdalenky. Protože územní rozhodnutí bylo soudem zrušeno po nabytí účinnosti zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „nový stavební zákon"), stavební úřad již nové rozhodnutí nevydal, neboť podle ust. § 94 odst. 5 citovaného zákona dojde-li ke zrušení územního rozhodnutí po právní moci stavebního povolení, což se stalo, územní rozhodnutí se již nevydává. V tomto směru je proto žalobní námitka nedůvodná. Jako nedůvodnou posoudil krajský soud i poslední námitku, že stavebník věděl nebo mohl vědět, že jde o nezákonné jednání správního orgánu ve věci stavby bytového komplexu ORION a že se tedy jedná o „pochybně nabytá práva", jak předjímá ust. § 2 odst. 3 správního řádu. V souladu s tímto ustanovením podle názoru krajského soudu správní orgány jednaly, meze své pravomoci nepřekročily a stavebník v žádném případě nemohl předpokládat, že správní orgány jednají nezákonně, neboť v době, kdy stavební povolení nabylo právní moci, bylo pravomocné i územní rozhodnutí. Na závěr krajský soud uvedl, že i kdyby bylo stanovisko stěžovatele o nesprávně aplikaci nového stavebního zákona správné, nemuselo ani v tomto případě dojít k vydání nového územního rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti nejprve namítal nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. V této souvislosti poukázal na to, že rozsudek je celkem na 15 stranách, z toho na 11 stranách jsou doslovně opsané skutkové přednesy stěžovatele a krajského úřadu, opisy ze souvisejících rozsudků a na straně 12 je citace zákonných ustanovení. Odůvodnění napadeného rozsudku se tak stává těžkopádným, nesrozumitelným a nepřesvědčivým. K prvnímu žalobnímu bodu zaujal krajský soud stručné právní hodnocení, že „Dle názoru soudu tedy správní orgán zcela správně vyšel z ust. § 94 odst. 5 nového stavebního zákona. Použil tedy správný předpis a nové územní rozhodnutí již nevydal". Námitkou stěžovatele o nesprávné aplikaci nového stavebního zákona na danou věc se nezabýval vůbec. Také k druhému žalobnímu bodu zaujal krajský soud velmi kusé právní hodnocení. K třetímu žalobnímu bodu zaujal vágní odůvodnění, aniž by se ve svém hodnocení, byť alespoň minimálně, dotkl tvrzení stěžovatele uvedených v bodě c) žaloby. Stěžovatel v doplnění žaloby informoval krajský soud o souvisejících rozhodnutích soudů a správních orgánů k řešené věci obnovy stavebního řízení. Označená rozhodnutí, která stěžovatel nemohl uplatnit při podání žaloby ani ve správním řízení, jsou způsobilá ovlivnit výsledek v této věci. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2687/2007 i rozhodnutí Ústavního soudu, která jsou v něm citovaná, s tím, že uvedenou judikaturu považuje za přiléhavou pro aplikaci na řešenou věc. Odůvodnění napadeného rozsudku je podle jeho názoru flagrantně nepřesvědčivé. Krajský soud tak zasáhl do ústavně garantovaných práv stěžovatele na spravedlivý proces a soudní ochranu. Jedná se o hrubé vady řízení, které činí napadený rozsudek zmatečným. Dále stěžovatel namítal nesprávné posouzení právní otázky. Podle jeho názoru se krajský soud vůbec nezabýval obsahem žalobního bodu a) spočívajícího v námitce nesprávné aplikace právního předpisu na danou věc. Z jeho rozsudku však vyplývá, že na řešenou věc aplikoval nový stavební zákon. Stěžovatel odkázal zejména na rozhodovací praxi (judikaturu ESLP). Napadené stavební povolení ze dne 19. 3. 2007 bylo vydáno na základě zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Toto „jedno správní (stavební) řízení ve všech stupních" má tak

své konkrétní určité právní sídlo, které je „rámováno“ citovaným zákonem. Použití nového stavebního zákona na danou věc tak správní orgán připustil zakázanou přímou retroaktivitu. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil i právní otázku „konzumace“ územního rozhodnutí pravomocným stavebním povolením. V dané věci není podstatné, z jakých důvodů bylo územní rozhodnutí soudem zrušeno, ale podstatné je, že bylo jako nezákonné zrušeno. Je zlehčováním soudu, když krajský soud připomíná, že se tak stalo jen z procesních důvodů. Za nepřípadnou označil stěžovatel také argumentaci pro případ, že by na řešenou věc dopadal zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Stejně tak označil za nesprávný právní názor, který vyslovil krajský soud k námitce hrubého porušení územního plánu města Brna. Správní orgán i soud je povinen zkoumat soulad s tímto plánem v každém stadiu správního řízení, a to ex officio. Krajský úřad se k této otázce vyjadřuje velmi opatrně a krajský soud ji neposuzuje vůbec, resp. při absenci jakékoliv právní argumentace přitakává krajskému úřadu. Rovněž právní otázku dobré víry krajský soud nesprávně posoudil. Stěžovatel řádně bránil své právo od prvopočátku správního řízení. Stavebník věděl, nemohl nevědět, že je zde nezákonné jednání správního orgánu a přes tuto skutečnost stavbu zahájil, pokračoval v ní a dokončil ji. Není a nebyl tak v dobré víře a není po právu šetřit jeho takto „pochybně“ nabytá práva. K tomu stěžovatel vyjmenoval skutečnosti, které nastaly po podání žaloby v dané věci. Těmito skutečnostmi jsou dotčena vlastnická práva a práva pokojného užívání vlastníky a konečnými uživateli bytových jednotek ORION, neboť nemají komunikační napojení ke svému majetku. Krajský soud ač o těchto skutečnostech dobře věděl, nevzal je v úvahu. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou. Pokud by totiž uznal její oprávněnost, musel by zvažovat, zda je možné se meritorně zabývat další stížní námitkou ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94 a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, oba dostupné na http://nalus.usoud.cz) je jedním z principů představujícím součást práva na řádný proces, jakož i právního státu, povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ust. § 54 odst. 2 s. ř. s. Rozsudek je podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelný, pokud z jeho odůvodnění *„není vůbec zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu soud nepřistoupil, resp. nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele obsaženou v žalobě a proč soud subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy“* (rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, www.nssoud.cz). Nepřezkoumatenost je také dána, *„opomene-li*

krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek“ (rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz), a rovněž tehdy, „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (...). Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá*“ jak je uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

Protože pojem nepřezkoumatelnosti není v s. ř. s., a ani v o. s. ř., který by bylo možno použít přiměřeně, vymezen, je jeho výklad věcí právní nauky. Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze rozlišit, co je výrok a co je odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, jsou takové vady skutkových zjištění, které utvářejí rozhodovací důvody. Typicky tehdy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo kdy není zřejmé, zda vůbec byly nějaké důkazy v řízení provedeny.

V daném případě Nejvyšší správní soud neshledal námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku důvodnou. Skutečnost, že z větší části obsahuje jeho odůvodnění reprodukci podání účastníků řízení a rekapitulaci dosavadního průběhu jak správních, tak i souvisejících řízení, nemá za následek jeho nepřezkoumatelnost. Krajský soud se vypořádal se všemi žalobními body, byť poměrně stručně. Závěr, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný ve své podstatě potvrzuje i sám stěžovatel tím, že sice ve vztahu k jednotlivým žalobním bodům uplatňuje námitku nepřezkoumatelnosti, ale současně ve vztahu ke stejným žalobním bodům uplatňuje námitku nesprávného právního posouzení. Pokud by se totiž krajský soud skutečně vypořádal se žalobními námitkami nepřezkoumatelným způsobem, nebylo by možné zpochybňovat jím vyslovené právní názory, protože by nebyly z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé.

Protože stížní námitku nepřezkoumatelnosti posoudil Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou, mohl přezkoumat napadený rozsudek v rozsahu druhé stížní námitky, tj. nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem.

Podle obsahu spisu podal stěžovatel dne 22. 7. 2008 žádost o obnovu stavebního řízení ve smyslu ust. § 100 správního řádu s tím, že napadeno je stavební povolení na stavbu bytového komplexu ORION. Poukázal na to, že esenciálním podkladem pro vydání stavebního povolení bylo územní řízení a vydané územní rozhodnutí. Dále poukázal s odkazem na předložené důkazy na to, že napadené stavební řízení nerespektuje platný územní plán města Brna pokud jde o plochy komunikací a prostranství místního významu. Stěžovatel pak s odkazem na uvedené právní skutečnosti konstatoval, že nastala

právní situace, kterou upravuje ust. § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu. Rozhodnutím ze dne 5. 9. 2008 rozhodl magistrát města Brna, že se obnova stavebního řízení nepovoluje.

Podle ust. § 100 odst. 1 správního řádu se na žádost účastníka řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci obnoví, jestliže a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

Stěžovatel v žalobě, stejně jako v odvolání, konzistentně namítal a) nesprávnost aplikace ust. § 94 odst. 5 nového stavebního zákona na situaci vzniklou po zrušení územního rozhodnutí, b) porušení územního plánu města Brna vydaným stavebním povolením a c) nesprávné posouzení otázky ochrany práv nabytých v dobré víře. Shodně pak argumentoval i v kasační stížnosti.

S prvním žalobním bodem se krajský soud vypořádal na str. 14 v odst. 3 a 4., kde sice stručně, ale srozumitelně uvedl důvody, pro které shledal správný závěr krajského úřadu ve vztahu k aplikaci ust. § 94 odst. 5 nového stavebního zákona. Není proto pravdivé tvrzení stěžovatele, že se s obsahem žalobního bodu a) vůbec nezabýval. Stěžovatel obsáhle zpochybňuje správnost závěru krajského soudu, ale zcela pomíjí to, že podmínkou pro povolení obnovy řízení je nejen skutečnost, že bylo zrušeno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, ale současně také, že tato skutečnost může odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Proto polemika o samotné správnosti aplikace ust. § 94 odst. 5 nového stavebního zákona v případě zrušení územního rozhodnutí nemá žádnou relevanci pro obnovení stavebního řízení ukončeného pravomocně vydaným stavebním povolením.

Pokud ve vztahu k žalobnímu bodu a) odkázal stěžovatel na rozhodovací praxi (judikaturu) ESLP, jedná se o citaci z kontextu vytrženého textu z nějakého, nijak nekonkretizovaného, rozhodnutí, takže Nejvyšší správní soud k tomu nemůže zaujmout žádné stanovisko. Také z formulace věty, která navazuje na tuto citaci: *„Toto“jedno správní (stavební) řízení ve všech stupních má tak „“ své konkrétní určité právní sídlo, které je „rámováno“ zákonem č. 50/1976 Sb.“* není zřejmé, co jí chtěl stěžovatel vyjádřit.

Lze souhlasit se stěžovatelem, že je nerozhodné, zda bylo územní rozhodnutí zrušeno z procesních nebo jiných důvodů. Krajský soud sice nesprávně opakovaně zdůrazňoval, že územní rozhodnutí bylo zrušeno z procesních důvodů, ale toto jeho pochybení nemělo vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Stejně tak bez jakékoliv relevance je jeho hypotetická úvaha o tom, zda by muselo být vydáno nové územní rozhodnutí v případě, že by nemělo být postupováno podle nového stavebního zákona.

V žalobním bodu b) stěžovatel namítal, že vydaným stavebním povolením byl flagrantně porušen územní plán města Brna. Krajský soud správně uvedl, že soulad návrhu na umístění stavby byl zkoumán v územním řízení, tedy ve zcela jiném řízení, než jehož obnovy se stěžovatel domáhal. Stěžovatel se mýlí pokud tvrdí, že správní orgán i soud jsou

povinny zkoumat v každém stadiu z úřední povinnosti soulad s územním plánem města Brna. Jak zákon č. 50/1976 Sb. v ust. § 38 odst. 2, tak nový stavební zákon v ust. § 90 písm. a) a b) v podstatě shodně stanoví, že se tak má dít v územním řízení. Pro posouzení důvodů obnovy řízení o vydání stavebního povolení pak opět tato otázka nemá žádnu relevanci.

Stejně tak bezpředmětná je z hlediska posuzování důvodů povolení obnovy otázka dobré víry stavebníka. Tento aspekt při rozhodování o povolení obnovy řízení o vydání stavebního povolení nemůže být zohledněn, protože není obsažen v ust. § 100 odst. 1 správního řádu, které upravuje důvody pro povolení obnovy pravomocně skončeného řízení. Důvod obnovy nemůže být založen na základní zásadě činnosti správních orgánů upravené v ust. § 2 odst. 3 správního řádu.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. února 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu